

ingediend op **1248** (2021-2022) – Nr. 3
24 mei 2022 (2021-2022)

Verslag

namens de Commissie voor Wonen en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door Manuela Van Werde

over het ontwerp van decreet
tot wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet
van 12 juli 2013, wat betreft de uitvoering
van de visienota lokaal erfgoedbeleid
en de toekenning van beboetingsbevoegdheid
aan de gewestelijke beboetingsentiteit

Documenten in het dossier:

- 1248** (2021-2022) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nr. 2: Amendement

Samenstelling van de Commissie voor Wonen en Onroerend Erfgoed:

Voorzitter: Kurt De Loor.

Vaste leden:

Allessia Claes, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Manuela Van Werde, Katja Verheyen;
Adeline Blancquaert, Guy D'haeseleer, Kristof Slagmulder;
Vera Jans, Joke Schauvliege;
Gwenny De Vroe, Mercedes Van Volcem;
An Moerenhout, Tine Van den Brande;
Kurt De Loor.

Plaatsvervangers:

Inez De Coninck, Veerle Geerinckx, Liesbeth Homans, Sofie Joosen, Rita Moors;
Leo Pieters, Klaas Sloomans, Frieda Verougstraete-Deschacht;
Katrien Partyka, Katrien Schryvers;
Steven Coenegrachts, Jean-Jacques De Gucht;
Ann De Martelaer, Jeremie Vaneckhout;
Maxim Veys.

Toegevoegde leden:

Tom De Meester.

INHOUD

1.	Toelichting door de minister op 12 mei 2022.....	4
1.1.	Inleiding	4
1.2.	Aanleiding voor het ontwerp van decreet.....	4
1.3.	Visienota Lokaal Onroerenderfgoedbeleid.....	4
1.4.	Concrete gevolgen van de wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet	6
1.5.	Wijzigingen aan het Onroerenderfgoeddecreet	7
1.6.	Extra informatie.....	8
2.	Algemene bespreking op 19 mei 2022	8
2.1.	Antwoorden van de minister op de schriftelijke vragen.....	8
2.2.	Vragen en opmerkingen van Manuela Van Werde.....	9
2.3.	Vragen en opmerkingen van Maxim Veys.....	10
2.4.	Vragen en opmerkingen van Joke Schauvliege	12
2.5.	Vragen en opmerkingen van Adeline Blancquaert	12
2.6.	Repliek van de minister.....	12
2.7.	Reactie van Maxim Veys.....	14
3.	Artikelsgewijze bespreking en stemming op 19 mei 2022	14
4.	Stemming over het volledige ontwerp van decreet op 19 mei 2022.....	15
	Gebruikte afkortingen	16
	Tekst aangenomen door de commissie.....	17

Bijlagen: zie [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be

De Commissie voor Wonen en Onroerend Erfgoed besprak op 12 en 19 mei 2022 het ontwerp van decreet tot wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, wat betreft de uitvoering van de visienota lokaal erfgoedbeleid en de toekenning van beboetingsbevoegdheid aan de gewestelijke beboetingsentiteit.

De presentatie bij de toelichting van het ontwerp van decreet door minister Matthias Diependaele op 12 mei 2022 is raadpleegbaar op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be, evenals de schriftelijke technische vragen die vooraf werden ingediend door Manuela Van Werde namens de N-VA-fractie met het oog op de bespreking op 19 mei 2022.

1. Toelichting door de minister op 12 mei 2022

1.1. Inleiding

Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, verschaft door middel van een presentatie in vier korte hoofdstukken wat achtergrond bij het ontwerp van decreet, dat het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 wijzigt, en zal ook de voorgestelde wijzigingen zelf toelichten. Het lijkt hem gepast om in dat verband ook nog even stil te staan bij de Visienota Lokaal Onroerenderfgoedbeleid (*Parl. St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 767/1), die op 20 mei 2021 in de commissie werd besproken.

De foto op de eerste dia van de presentatie is een zicht op de vallei van de Gulp en op Teuven (deelgemeente van Voeren), geeft de minister terzijde mee. Vervolgens overloopt hij de LVA, de lijst van afkortingen die voorkomen in de presentatie, hoewel sommige daarvan stilaan tot het vakjargon behoren.

IOED, wat staat voor erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst, is ook in de commissie een ingeburgerde term en OEG staat voor erkende onroerenderfgoedgemeente. De inventaris bouwkundig erfgoed wordt courant afgekort tot IBE. Daar komt nu met ILE een zusje bij, de inventaris van het landschappelijk erfgoed. Die inventaris is in zekere zin een neveneffect van de voormelde visienota, want het is in het kader van die denkoefening dat men tot het besef is gekomen dat men de bestaande inventaris historische tuinen en parken, de inventaris houtige beplanting met erfgoedwaarde en de landschapselementen uit de landschapsatlas beter zou integreren in één nieuwe inventaris van het landschappelijk erfgoed die, net als de inventaris bouwkundig erfgoed, de verantwoordelijkheid van de lokale besturen is.

1.2. Aanleiding voor het ontwerp van decreet

De minister komt dan tot de kern van de zaak. De centrale reden voor de wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet is uiteraard de implementatie van de Visienota Lokaal Onroerenderfgoedbeleid. Daarnaast wordt gebruikgemaakt van die wijziging om:

- een rechtsgrond te creëren voor een archeologische premie voor het onderzoek van menselijke inhumatieresten, zeg maar skeletten;
- de handhaving op het vlak van onroerend erfgoed op een aantal punten te optimaliseren;
- uiteraard ook de regeldruk verder te verminderen en waar nodig de bestaande regelgeving te verfijnen en verduidelijken.

1.3. Visienota Lokaal Onroerenderfgoedbeleid

De Visienota Lokaal Onroerenderfgoedbeleid vertrekt van de vaststelling dat er op het lokale niveau al heel lang in mindere of meerdere mate aandacht was voor onroerend erfgoed: er werd geïnventariseerd, er werd al rekening mee gehouden

in het ruimtelijk beleid, hier en daar werden en worden er zelfs premies gegeven. Ook intergemeentelijke samenwerking is niet nieuw: de intergemeentelijke archeologische diensten, de voorlopers van de IOED's, bestaan al sinds 2005.

Met de invoering van de nieuwe onroerenderfgoedregelgeving in 2015 zagen ook de erkende OEG's en IOED's het licht. Die laatste nemen een hoge vlucht: op het kaartje op dia 6 ziet men dat in 2019 al ongeveer de helft van Vlaanderen deel uitmaakte van een IOED. Inmiddels zit men al bijna aan 70 procent (206 gemeenten in 30 IOED's). Voor de erkende OEG's is het beeld minder rooskleurig. In 2019 waren er negentien OEG's. Ondertussen zijn er daar nog drie bijgekomen. Daar zit één kunststad bij, meer bepaald Leuven waar men dat heel goed aanpakt, en daarnaast nog twee centrumsteden, namelijk Roeselare en Turnhout. Globaal genomen had men daar meer van verwacht. Het valt ook op dat steden met een goed uitgebouwde onroerenderfgoeddienst geen erkenning aanvragen. Het is jammer dat gemeenten die wel degelijk goed werk leveren op het gebied van onroerend erfgoed die stap niet zetten.

Een bijsturing lijkt bijgevolg aan de orde. Daarom kondigde de minister in zijn beleidsnota Onroerend Erfgoed 2019-2024 (*Parl.St. VI.Parl. 2019-20, nr. 139/1*) de opmaak van een groenboek aan, dat inmiddels de Visienota Lokaal Onroerenderfgoedbeleid is geworden.

Die visienota steunt op een aantal vaststellingen of impressies:

- lokaal onroerend erfgoed is – uiteraard – ook belangrijk;
- de bestaande instrumenten voldoen niet helemaal of voor iedereen. Daarbij kan men zowel denken aan de schaarste aan en de beperkingen van instrumenten die lokale besturen kunnen gebruiken om erfgoedwaarden te verankeren, als aan de huidige erkenning als OEG, die blijkbaar niet voor iedereen even interessant is;
- hoewel er lokale besturen zijn die er nog geen brood in zien, zijn er ook die wel een erkenning gevraagd en gekregen hebben en die ondertussen vaststellen dat ze liever nog verder zouden willen gaan;
- de complementariteit tussen het lokale en het Vlaamse niveau biedt kansen. Een vernieuwde of versterkte samenwerking kan een win-winsituatie zijn;
- de Vlaamse overheid moet durven toegeven dat men de lokale slagkracht en schaal kan gebruiken, zeker voor het niet-beschermde erfgoed, maar ook voor het beschermde.

De minister heeft de laatste jaren sterk ervaren dat er een groot verschil is tussen wat de Vlaamse overheid als erfgoed met een brede uitstraling beschouwt en daarnaast de zaken die mooi en charmant zijn maar waarvan alleen het lokale bestuur kan inschatten of ze de moeite waard zijn om te beschermen. Soms verkrijkt men zich vanuit het wetenschappelijke onroerenderfgoedbeleid van de Vlaamse overheid op wat lokale besturen belangrijk vinden en zijn er dingen, zoals kapelletjes, die lokaal wel op handen gedragen worden. Dan moet er natuurlijk ruimte zijn om daar lokaal zelf invulling aan te geven.

De minister wil wel benadrukken dat dit wat hem betreft niet de start is van een ontvoogding zoals in de ruimtelijke ordening. Vlaanderen blijft zijn verantwoordelijkheid nemen. Het idee is echt dat men de zorg voor het onroerend erfgoed samen opneemt. De lokale besturen en erkende OEG's en IOED's zal men ook begeleiden, niet enkel in de begin- of transitiefase. Die coachende rol moet een constante worden, een essentieel deel van het DNA van het agentschap Onroerend Erfgoed.

De baseline van de visienota is dus niet toevallig 'De zorg voor ons onroerend erfgoed is een gedeelde verantwoordelijkheid voor het Vlaamse en het lokale

bestuursniveau'. Daarbij ziet men de erkende OEG's en de IOED's als bevoorrechte partners. Er is dus wel degelijk nog een belangrijke rol weggelegd voor de IOED's.

De minister wil ook onderstrepen dat de visienota verder is uitgewerkt in een intensief participatief traject met vertegenwoordigers van lokale besturen, erkende OEG's en IOED's, en het agentschap. Hij maakt graag van de gelegenheid gebruik om de lokale vertegenwoordigers nogmaals te danken voor de enthousiaste en constructieve houding waarmee ze aan die gesprekken hebben deelgenomen.

De minister herinnert graag nog even aan de structuur van de visienota. Die was opgebouwd rond zes operationele thema's en ging daarnaast ook nog in op de structurele financiering van OEG's en IOED's. De commissie heeft daarover op 20 mei 2021 een toelichting gekregen (zie *Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 767/2).

Die structuur vertaalde zich dan verder in acht thematische participatieve werkgroepen, die in twee golven georganiseerd werden:

- een eerste golf vlak voor en aan het begin van de zomer van 2021, met het oog op de wijziging van het Onroerendergoeddecreet;
- een tweede, kleinere golf, eind 2021 en begin 2022, met het oog op de wijziging van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014.

Tijdens die tweede golf werd ook de zogenaamde werkgroep Erfgoedportaal gelanceerd. Dat is een werkgroep die zal blijven bestaan en waarin lokale vertegenwoordigers en vertegenwoordigers van het agentschap overleggen over de digitale toepassing waarin zij voortaan samenwerken aan inventariseren.

De screenshot van de website van het agentschap Onroerend Erfgoed op dia 12 toont dat er ook veel aandacht is voor de brede communicatie over de visienota en de implementatie ervan. De minister vestigt echter ook graag de aandacht op de eindrapporten waarnaar verwezen wordt, want na elke golf thematische werkgroepen werd een eindrapport opgesteld met de conclusies en aanbevelingen van de thematische werkgroepen voor de implementatie van dat specifieke luik. De minister heeft die conclusies zeer ter harte genomen.

1.4. Concrete gevolgen van de wijziging van het Onroerendergoeddecreet

Voor hij de wijziging van het Onroerendergoeddecreet toelicht, geeft de minister graag nog kort mee wat de visienota concreet zal betekenen voor de erkende OEG's en de IOED's.

Voor de OEG's is de vernieuwing het grootst:

- erkende OEG's zullen veel vaker worden geconsulteerd en betrokken, onder meer bij de voorbereiding van het Vlaamse onroerendergoedbeleid, bij monitoring en evaluatie, bij toevalsvondsten, bij beschermingen enzovoort;
- ze zullen hun verantwoordelijkheid rond het wetenschappelijk inventariseren van bouwkundig en landschappelijk erfgoed beter kunnen opnemen dankzij de mogelijkheid om rechtstreeks te werken in de onlinetoe toepassingen van het agentschap;
- erkende OEG's kunnen in de toekomst niet alleen de inventarissen lokaal en bouwkundig erfgoed vaststellen maar ze zullen er ook lokale toelatingsplichten aan kunnen koppelen;
- van een erkende OEG wordt in de toekomst verwacht dat ze een gemeentelijke verbalisant onroerend erfgoed aanstelt.

Tegenover al die kansen en taken staat ook voor het eerst de mogelijkheid om de OEG's structureel te subsidiëren, net zoals de IOED's.

Bij de IOED's verandert er op het eerste gezicht iets minder. Het idee is vooral om hen vaker te consulteren en betrekken, onder meer bij de voorbereiding van het Vlaamse onroerenderfgoedbeleid, bij monitoring en evaluatie, bij toevalsvondsten, bij beschermingen enzovoort.

Verder spelen de IOED's een belangrijke rol in het ondersteunen van lokale besturen en erkende OEG's die lid zijn. Denk bijvoorbeeld aan een gemeente die hen vraagt om te starten met inventariseren.

IOED's blijven in aanmerking komen voor een Vlaamse subsidie. Die subsidie zal zelfs verhogen, ten opzichte van wat Vlaanderen vandaag geeft, maar er worden wel strengere voorwaarden aan gekoppeld:

- er wordt verwacht dat de gemeenten die lid zijn eenzelfde bedrag op tafel leggen;
- IOED's moeten zich ook conformeren aan de gemaakte afspraken op het vlak van referentieregio's;
- tot slot verwacht de minister dat gemeenten ook gemiddeld groter worden. Een IOED met een werkingsgebied met minder dan 100.000 inwoners of van minder dan 250 km² wordt in principe niet meer gesubsidieerd.

1.5. Wijzigingen aan het Onroerenderfgoeddecreet

De wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet zet dus in op het mogelijk maken van wat de minister al aangekaart heeft:

- erkende OEG's zullen de inventarissen waar ze zelf voor verantwoordelijk zijn, namelijk de inventarissen bouwkundig en landschappelijk erfgoed, zelf kunnen vaststellen;
- meer nog: ze kunnen in de toekomst bepaalde handelingen aan door hen vastgesteld geïnventariseerd erfgoed toelatingsplichtig maken. Sommige ingrepen zullen dus maar mogelijk zijn als men er een vergunning voor krijgt;
- op het vlak van archeologie zullen erkende OEG's meer ruimte krijgen om bepaalde gebieden of percelen vrij te stellen van archeologisch onderzoek. Dat is een belangrijke vraag van lokale besturen waar archeologie nogal ruim gaat. Erkende OEG's zullen daarop dus zelf kunnen ingrijpen;
- door een meer technische aanpassing wordt ten slotte de bestaande meldingsplicht bij stads- en dorpsgezichten decretaal verankerd. Het niet-naleven ervan wordt strafbaar gesteld.

Een aantal dingen wordt vooral verduidelijkt of geoptimaliseerd, bijvoorbeeld de motiveringsplicht wanneer men een sloop- of kapvergunning toekent voor vastgesteld geïnventariseerd erfgoed.

Nog op het vlak van archeologie wordt de definitie van de gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt, verruimd. Ook gebieden waar de kenniswinst uit archeologisch onderzoek onbestaande of verwaarloosbaar wordt geacht, vallen hier nu onder. In die gebieden moet dus geen archeologienota meer worden toegevoegd.

De minister vermeldde al dat erkende OEG's in aanmerking komen voor een structurele subsidie, net zoals IOED's. De rechtsgrond daarvoor wordt in het Onroerenderfgoeddecreet ingeschreven, net zoals de rechtsgrond voor de nieuwe premie voor wie geconfronteerd wordt met de buitensporige kosten van een verplicht uit te voeren archeologisch onderzoek van menselijke inhumatieresten.

Op het vlak van de handhaving bevat het ontwerp van decreet een aantal meer technische aanpassingen:

- een aantal zaken die niet zo duidelijk waren geformuleerd in het Onroerenderfgoeddecreet worden nu geremedieerd;
- de beboetingsbevoegdheid verhuist van de inspecteur Onroerend Erfgoed naar de gewestelijke entiteit. Op die manier ontstaat er een schot tussen de inspecteur, die overtredingen vaststelt, en een aparte entiteit, die de beboeting regelt. Die scheiding moet ervoor zorgen dat iedereen zijn taak in volle onafhankelijkheid kan opnemen.

Daarnaast wordt het nu ook ondubbelzinnig strafbaar gemaakt wanneer de meldingsplicht bij stads- en dorpsgezichten of de toelatingsplicht niet wordt nageleefd. Dat strafbaar maken is noodzakelijk om een krachtdadig beleid te kunnen voeren.

Tot slot wordt de regelgeving futureproof en rechtszeker gemaakt, wordt de regeldruk waar mogelijk verminderd en wordt de onroerenderfgoedregelgeving GDPR-conform gemaakt, door de gebruikelijke bepalingen rond de verwerking van persoonsgegevens in te schrijven in het Onroerenderfgoeddecreet.

1.6. Extra informatie

Ter afsluiting van zijn presentatie verwijst de minister wie meer wil weten over het hele implementatietraject graag door naar de website van het agentschap Onroerend Erfgoed. Door achtereenvolgens te klikken op de paarse knoppen 'Overheden' en 'Wij (willen) werken aan een lokaal erfgoedbeleid', en vervolgens op de grote blauwe knop 'Alles over de Visienota Lokaal Onroerenderfgoedbeleid', komt men op de webpagina waar het agentschap alle informatie verzamelt. De minister hoopt binnenkort bijvoorbeeld ook de wijziging van het Onroerenderfgoedbesluit aan de Vlaamse Regering voor te leggen. Dat zal men kunnen volgen via de website. Wie geabonneerd is op de nieuwsbrief van het agentschap wordt natuurlijk ook langs die weg op de hoogte gehouden.

De minister verzoekt de commissieleden ten slotte om technische vragen of vragen om cijfergegevens of achtergrondinformatie vooraf schriftelijk aan hem te bezorgen, zodat hij die kan beantwoorden voor de aanvang van de eigenlijke bespreking van het ontwerp van decreet op 19 mei 2022.

De *voorzitter* vraagt de leden om dat soort vragen uiterlijk op 16 mei om 18 uur te bezorgen aan de commissiesecretaris.

2. Algemene bespreking op 19 mei 2022

2.1. Antwoorden van de minister op de schriftelijke vragen

Minister *Matthias Diependaele* beantwoordt eerst de technische vragen van Manuela Van Werde die hem vooraf schriftelijk werden bezorgd.

De eerste schriftelijke vraag gaat over de oprichting van bijkomende OEG's. De structurele financiering van OEG's is nieuw. De precieze modaliteiten worden geregeld via een wijziging van het Onroerenderfgoedbesluit. De thematische werkgroep stelt een forfaitair systeem voor, gebaseerd op drie categorieën. Die categorieën vertegenwoordigen een groep steden of gemeenten waarvan kan worden verondersteld dat ze ruwweg eenzelfde taaklast vertegenwoordigen wanneer het gaat om onroerend erfgoed. Het is een sterke vereenvoudiging. Veel meer kan de minister daar momenteel niet over zeggen, omdat het deel uitmaakt van een BVR dat nog moet worden goedgekeurd.

Voor de IOED's verandert er op zich niets tot eind 2026, wanneer de huidige samenwerkingsovereenkomsten aflopen. Op dat moment verwacht men dat een aantal kleinere IOED's zullen fuseren of aansluiten bij aangrenzende grotere IOED's. Daar kunnen echter ook nog nieuwe IOED's bijkomen. Men verwacht van de huidige dertig IOED's er tussen twintig en vijfentwintig over te houden. Dat moet nog worden beslist door de Vlaamse Regering, dus kan de minister daar nog niet veel meer inzichten over meegeven. De minister vindt het fijn dat er in de vraag ook nog een bezorgdheid werd geuit over budgetneutraliteit. Dat is niet helemaal zo, men gaat iets ruimer op dat vlak maar dan wel zeer beperkt.

Wat de tweede schriftelijke vraag van Manuela Van Werde betreft, worden de precieze modaliteiten van de nieuwe archeologiepremie geregeld via een wijziging van het Onroerendergoedbesluit. De vraagsteller is opnieuw sneller dan het regelgevend werk, merkt de minister op. Het wordt een premie waarvan de omvang bepaald wordt na uitvoering van het onderzoek op basis van de parameters die van toepassing zijn, bijvoorbeeld het aantal skeletten, de toegepaste onderzoeksmethodes enzovoort. Die methodiek wordt ook toegepast bij de premie voor buitensporige opgravingskosten. Omdat het een premie is die de buitensporige kosten wil dekken, zal er pas een premie worden toegekend vanaf een bepaald berekend premiebedrag. Men wil ook vermijden dat één enkel onderzoek met het hele voorziene premiebudget gaat lopen. Daarom zal er ook een plafond worden voorgesteld. De concrete invulling daarvan moet de minister opnieuw schuldig blijven, want daar wordt nog aan gewerkt.

De derde schriftelijke vraag gaat over de sloop of kap van vastgestelde inventarisitems. Elke overheid die een vergunning, toelating, machtiging en dergelijke meer moet afleveren, geeft in haar beslissing mee hoe ze rekening heeft gehouden met de impact op erfgoedwaarden en -kenmerken. Die verplichting wordt nu uitdrukkelijk uitgebreid naar het landschappelijk erfgoed. Die verruiming is inhoudelijk logisch: ook de kap van bijvoorbeeld houtige beplantingen in een park of tuin met erfgoedwaarde kan een impact hebben. Het is dus terecht dat een vergunningverlenende overheid daarbij stilstaat.

2.2. Vragen en opmerkingen van Manuela Van Werde

Manuela Van Werde stelt dat de decreetswijziging nodig is voor de implementatie van de Visienota Lokaal Onroerendergoedbeleid. Boven op de decreetswijziging moeten nog heel wat werkprocessen worden aangepast. Er moet worden overgegaan tot concrete acties in de dagelijkse werking. De spreker drukt haar waardering uit voor het participatieve traject dat op poten werd gezet met vertegenwoordigers van lokale besturen, IOED's en OEG's in thematische werkgroepen, dat blijkbaar zeer positief is verlopen.

De spreker heeft nog vragen over de financiering van IOED's en OEG's, maar weet niet of die nog relevant zijn aangezien de minister net zei dat het daarvoor nog vrij vroeg is. De samenwerkingsovereenkomsten tussen de erkende IOED's en de Vlaamse overheid lopen van 2021 tot 2026. Zal de nieuwe subsidieregeling voor IOED's van start gaan in 2027? Verloopt de periode van 2023 tot 2026 dan volgens de nieuwe taakverdeling maar met de lopende bestaande subsidies? Voor OEG's wordt in een subsidie voorzien vanaf 2023, heeft de spreker begrepen.

Ten tweede hoort er bij een decreet ook een uitvoeringsbesluit. Is er al een zicht op de opmaak en de timing daarvan? Het inventariseren van onroerend erfgoed wordt volledig een taak van de lokale besturen. Voor het gezamenlijk beheer van die inventarissen wordt een centrale databank opgezet, het Erfgoedportaal genoemd, beheerd door het agentschap Onroerend Erfgoed. Hoeveel staat het met de ontwikkeling daarvan?

Voor een besluit tot voorlopige wijziging of opheffing van een bescherming komt er een geldigheidsduur van 270 dagen, zeg maar negen maanden, die verlengbaar is met drie maanden (90 dagen). Onder welke voorwaarden kan men tot verlenging overgaan en door wie kan die verlenging worden aangevraagd?

2.3. Vragen en opmerkingen van Maxim Veys

Maxim Veys herinnert eraan dat de Vooruitfractie bij de bespreking van de Visienota Lokaal Onroenderfgoedbeleid in mei 2021 al vreesde dat de ambitie om de lokale besturen meer te betrekken bij het onroenderfgoedbeleid in de praktijk zou kunnen neerkomen op het doorschuiven van taken zonder dat de financiële ondersteuning volledig zou volgen. De spreker wordt op dat punt niet gerustgesteld door het ontwerp van decreet.

Het ontwerp van decreet geeft lokale besturen weliswaar extra mogelijkheden om een onroenderfgoedbeleid te voeren. De spreker juicht dat op zich toe. Er zitten goede elementen in en het is positief dat lokale besturen meer worden betrokken. Het ontwerp van decreet voorziet ook in een rechtsgrond voor subsidies, maar die blijft nog wat vaag en summier uitgewerkt. De minister gaf zelf aan dat er nog heel veel in een besluit moet worden geregeld. Dat wordt wat doorgeschoven, betreurt de spreker. Dat gaat over heel wat elementen. Het is moeilijk voor hem om in die optiek een volledige evaluatie te maken en de investeringen in tijd en de eventuele voordelen voor lokale besturen in te schatten, bijvoorbeeld wat de herziening van de IOED's en de aangekondigde herziening van de financiering betreft.

In de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet (pagina 6) staat te lezen dat Vlaanderen vandaag (te) weinig erkende OEG's en meerdere (te) kleine erkende IOED's telt. De vraag is dan ook hoe de erkende OEG's en IOED's zich tot elkaar zullen verhouden in de toekomst, hoe het financieringsmodel zal worden aangepast en wat de gevolgen zijn van het invoeren van een subsidie voor erkende OEG's op de bestaande subsidies voor IOED's.

Er wordt een schaalvergroting voor de IOED's beoogd en de aanpassing aan de grenzen van de regiovorming leidt sowieso tot een hertekening van de kaart. De sector wijst er bovendien op dat het voorziene budget en de budgetneutraliteit ontoereikend zijn om te kunnen instaan voor de overgehevelde bevoegdheden. De minister maakte daarop niet toevallig een allusie daarnet. Die elementen zijn nog niet geconcretiseerd. De minister moet begrijpen dat het voor de spreker dus moeilijk is om een beoordeling van de wijzigingen te maken zonder een zicht te hebben op het financiële plaatje.

In tweede instantie vraagt Maxim Veys wat nu precies het doel is van de versterkte inzet op erkende OEG's. Het ontwerp van decreet voert nieuwe maatregelen in waardoor de erkenning als OEG's aantrekkelijker wordt. Het is voor de spreker echter niet duidelijk met hoeveel OEG's de minister precies wil landen, dus op hoeveel nieuwe OEG's hij mikt. Is het de bedoeling dat alle lokale besturen daarvoor in aanmerking komen of alleen de centrumsteden of de gekende historische steden of gemeenten? Wat is precies de verhouding met de IOED's? Is het de bedoeling dat kleine OEG's zich moeten laten ondersteunen door een IOED?

De spreker stelt zich ook vragen bij de financiering indien er meer OEG's worden erkend. Worden de financiële middelen dan evenredig verhoogd of zal dat ten koste gaan van de huidige financiering van de IOED's? Bijkomend stelt de spreker vast dat er, net zoals bij de bespreking van de visienota, slechts zelden taken volledig worden overgeheveld naar de lokale besturen. Het gaat meer om een samenwerking dan over homogene bevoegdheidspakketten. Dat leidt vaak tot een complexe verdeling met een zekere graad van overlapping tussen de verschillende niveaus. De inventaris bouwkundig erfgoed bijvoorbeeld zal enerzijds bestaan uit

de Vlaamse inventaris bouwkundig erfgoed opgemaakt door de Vlaamse overheid, en anderzijds uit lokaal vastgestelde items.

De vraag is ook welke rechtsgevolgen aan de verschillende inventarissen zullen worden gekoppeld en hoe de verschillende actoren op verschillende niveaus met elkaar zullen interageren. Dat is zoals altijd wat koffiedik kijken, maar bij dit ontwerp van decreet is de Vooruitfractie toch bezorgd over de architectuur van die verdeling. Het ontwerp van decreet maakt het voor OEG's ook alleen maar mogelijk om vast te stellen en bijkomende toelatingsplichten aan de inventarisitems te koppelen boven op de Vlaamse rechtsgevolgen. Dat betekent dat lokale besturen die geen OEG zijn, moeten instaan voor de inventarissen maar daartoe niet de nodige instrumenten in handen hebben. Zij kunnen enkel de wetenschappelijke items inventariseren en de bestaande inventarissen updaten.

Komt het er voor de lokale besturen niet op neer dat zij in de praktijk meer zullen moeten doen en rapporteren maar niet meer zullen te zeggen hebben? Dat is een vraag die vanuit de lokale besturen vaak wordt gesteld. Nu lijkt het of ze wel de lasten maar niet de lusten van het onroerenderfgoedbeleid zullen hebben. Dat bedoelt de spreker ook met homogene pakketten: de lasten en de lusten moeten wat worden verdeeld.

De archeologische inventaris blijft bijvoorbeeld volledig in handen van de Vlaamse overheid. Dat betekent dat OEG's enkel de kaart van 'gebieden geen archeologie' kunnen aanvullen zodat het onmogelijk is voor OEG's of lokale besturen om een archeologisch beleid uit te bouwen zoals het vaststellen van gekende archeologische sites op de inventaris van archeologische zones. Er wordt van de OEG's verwacht dat ze een integraal onroerenderfgoedbeleid uitbouwen dat een visie op zorg voor gebouwen, landschappen en archeologie omvat, maar met betrekking tot archeologie en de GGA-kaart krijgen zij niet de nodige instrumenten volgens de spreker. Hoe garandeert de minister de ondersteuning van lokale besturen bij de uitbouw van hun onroerenderfgoedbeleid zodat zij niet worden gedwongen om zich louter op financiële overwegingen te baseren?

Daarnaast stelt de spreker ook vast dat er nog altijd geen duidelijk afgelijnde criteria zijn voor de opname van een goed op de inventaris onroerend erfgoed. Dat wou de spreker nog checken. Dat laat heel veel marge om financiële motieven te laten doorwegen. Een OEG zou op die manier items kunnen schrappen van de inventaris, vreest de spreker, om zo slopen eenvoudiger te maken. Het lot van de Boelwerfkraan in Temse bijvoorbeeld werd door de minister in handen gelegd van het gemeentebestuur. Als dat moet opdraaien voor de bescherming, zal het wel tweemaal nadenken voor het beslist om de kraan als monument te beschermen. Wat zal de minister doen en hoe zal hij met de financiering vermijden dat alleen projecten met een commercieel of toeristisch potentieel het nog halen? Dat is een fundamentele vraag. Daarbij komt dat, indien de bescherming wordt opgeheven, de kraan nog op de inventaris bouwkundig erfgoed staat en dus volledig de bevoegdheid van het lokale bestuur wordt. Er kunnen geen premies meer voor worden aangevraagd bij het agentschap Onroerend Erfgoed waardoor er zeker niet meer zal worden geïnvesteerd in restauratie.

Tot slot is de financiering nog niet helemaal duidelijk. De gesprekken daarover lopen nog. Dat maakt het moeilijk om het financiële aspect te beoordelen. Het is wel duidelijk dat ingevolge dit ontwerp van decreet de lokale besturen meer taken krijgen en meer moeten investeren in onroerend erfgoed en IOED's. Hoe groter het erfgoedpakket van een OEG, hoe hoger de kosten zullen oplopen. Een OEG met een groot beschermd dorps- of stadsgezicht zal veel meer toelatingen voor niet-vergunningsplichtige handelingen moeten verlenen dan een gemeente zonder of met kleine beschermde dorps- of stadsgezichten. Voor de Vooruitfractie spreekt het vanzelf dat de bijkomende taken gepaard zouden moeten gaan met extra middelen

vanuit de Vlaamse overheid. Het ziet er echter naar uit dat als er meer IOED's en OEG's worden erkend de pot over meer instanties zal moeten worden verdeeld.

De Vooruitfractie heeft kortom heel wat vragen en bedenkingen bij het ontwerp van decreet en vreest dat de Vlaamse overheid opnieuw een belangrijk takenpakket dreigt door te schuiven zonder meteen ook te voorzien in de nodige financiering. De Vooruitfractie maakt zich zorgen over de verdeling van de lasten en lusten. Minister Bart Somers heeft al wel gezegd dat er nog nooit een regering is geweest die zoveel extra middelen aan de gemeenten heeft gegeven, maar de voorliggende hervorming spreekt die goede intentie toch wat tegen volgens de spreker. De hete hangijzers worden in een uitvoeringsbesluit geregeld, waardoor het niet gemakkelijk is om het geheel te beoordelen en de Vooruitfractie zich noodgedwongen zal onthouden over dit ontwerp van decreet.

2.4. Vragen en opmerkingen van Joke Schauvliege

Joke Schauvliege stelt dat de cd&v-fractie achter het ontwerp van decreet staat. De spreker vraagt wel uitdrukkelijk dat de minister snel werk maakt van de uitvoering ervan en van een goede monitoring van de effecten ervan.

Zij heeft nog twee concrete vragen. Wat is de relatie met de regiovorming door de Vlaamse Regering? Dat is een belangrijke stap en er werd altijd aangegeven dat de regiovorming de basis zou zijn voor samenwerkingsverbanden. Hoe is het ontwerp van decreet daarop afgestemd wat de intergemeentelijke samenwerking op het vlak van onroerend erfgoed betreft?

Ten tweede zouden de gemeenten meer handhavingstaken krijgen. Daarvoor zouden opleidingen worden gegeven. Hoe ziet de minister dat concreet gebeuren? De spreker hoopt dat de gemeenten daarvoor geen extra middelen moeten investeren want dat lijkt haar moeilijk en zij meent dat de handhaving dan moeilijk zou verlopen op het terrein.

2.5. Vragen en opmerkingen van Adeline Blancquaert

Adeline Blancquaert vindt het uiteraard positief dat er extra wordt ingezet op een versterkte samenwerking tussen de Vlaamse overheid en de lokale besturen op het vlak van onroerend erfgoed.

Zij sluit zich toch gedeeltelijk aan bij de opmerkingen van Maxim Veys. De Vlaams Belangfractie vindt ook dat er te veel elementen worden opengelaten die later via een wijziging van het Onroerenderfgoedbesluit zullen worden bepaald of aangevuld en zal zich dus eveneens onthouden.

2.6. Repliek van de minister

Eerst en vooral vindt minister *Matthias Diependaele* het gevaarlijk om decretaal elk detail vast te leggen. Hij hoort daarvoor pleiten vanuit de oppositie of vanop het terrein en begrijpt dat ook vanuit hun invalshoek, maar op zuiver regelgevend vlak is dat niet verstandig, integendeel zelfs. De minister meent dat daartegen in het verleden fouten werden gemaakt op sommige beleidsdomeinen, maar dat is een andere discussie. In een snel veranderende wereld moet er voldoende flexibiliteit zijn om in te spelen op de wisselende behoeften op het terrein. Er is net een parlement om de uitvoering van decreten via BVR's en dergelijke te controleren. De grote lijnen moeten in het decreet staan en als daarvan wordt afgeweken of er daarrond dingen gebeuren die niet naar de zin van de parlementsleden zijn, moet dat worden gecontroleerd.

De minister beantwoordt eerst de vragen van Manuela Van Werde. Er werd veel tijd en werk gestopt in het participatietraject. Dat hoort ook zo, vindt de minister, en hij heeft daarover positieve signalen gekregen. De samenwerkingsovereenkomsten lopen inderdaad tot 2026 en het is vanaf 2027 dat alles in werking treedt, zowel de nieuwe financiering en werking als de verplichtingen. Het is bedoeling dat het BVR nog voor de zomer van 2022 wordt genomen. De minister neemt aan dat de oppositie hem daarover dan zal willen ondervragen in de commissie. De digitale tool zou tegen eind 2022 worden ontwikkeld. Daar is men mee bezig.

Op een voorlopige opheffing van een bescherming staat nu geen einddatum. Het ontwerp van decreet voert nu wel een einddatum in. Er werd gevraagd naar de criteria voor een verlenging van de voorlopige opheffing met drie maanden. Dat hangt er bijvoorbeeld van af of er zeer veel bezwaren werden ingediend, waardoor men extra tijd nodig heeft om die ernstig te onderzoeken. Dat er ondertussen nog gesprekken lopen die een oplossing zouden kunnen bieden, zoals met de torenkraan in Temse, zou ook een aanleiding voor een verlenging kunnen zijn.

De minister gaat daarna in op de vragen en opmerkingen van Maxim Veys. De minister meent dat hij aan de bezorgdheid van Maxim Veys voor de financiële gevolgen voor een groot deel zal tegemoetkomen met het BVR. De minister zou al kunnen meedelen wat er op tafel ligt, maar dat zou niet correct zijn ten aanzien van zijn collega's in de regering.

Wat de ambitie op het vlak van OEG's betreft, kan elke gemeente worden erkend als OEG. Dat is vandaag al zo en dat wijzigt niet. In de praktijk zal niet elke gemeente over de middelen beschikken om als OEG te functioneren zonder structurele ondersteuning. Voor de grotere gemeenten is die drempel waarschijnlijk kleiner. De ambitie van de Vlaamse overheid is daarom dat alle dertien centrumsteden op termijn als OEG zullen zijn erkend. Daarop wordt dus voornamelijk gefocust. Voor de overige gemeenten geldt dat ze een erkenning als OEG kunnen nastreven, maar dit bij voorkeur doen binnen de schoot van een erkende IOED. Die gedifferentieerde benadering vertaalt zich ook door te voorzien in een aangepast niveau van financiële ondersteuning voor OEG's in het BVR.

De bestaande rechtsgevolgen blijven bestaan, voor alle duidelijkheid. Daaraan verandert op zich niets. De lokale toelatingsplichten kunnen eventueel worden uitgebreid als men dat wenst.

De minister meent dat er een misverstand blijkt uit de opmerking van Maxim Veys dat het lot van een monument zou worden overgelaten aan het lokaal bestuur. Dat is niet zo. Er is een cruciaal onderscheid tussen op de inventaris staan en beschermd zijn als monument. De Vlaamse overheid blijft ook in de toekomst verantwoordelijk en bevoegd voor de beslissing over het al dan niet beschermen als monument. Het lokaal bestuur speelt daarbij wel een rol bij het openbaar onderzoek enzovoort, maar de Vlaamse overheid heeft daarover nog altijd het laatste woord.

De minister is het vervolgens helemaal eens met Joke Schauvliege dat de uitvoering en de monitoring in de gaten moeten worden gehouden. Wat de regiovorming betreft, werden er afspraken gemaakt over welke termijn elke intergemeentelijke samenwerking heeft om zich daarnaar te plooiën. De minister meent uit het hoofd dat dat tegen 2030 is.

De minister begrijpt tot op zekere hoogte de opmerking van Adeline Blancquaert dat er nog te veel openingen zijn, maar alles onmiddellijk gedetailleerd vastleggen in een decreet vindt hij niet verstandig.

2.7. Reactie van Maxim Veys

Maxim Veys reageert dat hij natuurlijk niet voorstelt om alles decretaal vast te leggen, maar de minister vraagt wel van onder meer de Vooruitfractie om te oordelen over het ontwerp van decreet. Op basis van wat de spreker er vandaag over weet, is hij genoodzaakt zich te onthouden. De minister zei dat het gevaarlijk is om alles in een decreet vast te leggen, wil men niet onderhevig te zijn aan de waan van de dag. Bij onroerend erfgoed is dat uiteraard wat minder van toepassing. Sommige periodes kennen een grote populariteit. De Bourgondische periode is nu zeer hip. Enkele jaren geleden was dat in de literatuur zagezegd nog het ergste dat Vlaanderen ooit was overkomen. Voor het erfgoed op zich speelt dat echter niet meteen. De spreker kijkt uit naar het BVR, dat hij dan zal evalueren. Dit debat wordt dus vervolgd.

3. Artikelsgewijze bespreking en stemming op 19 mei 2022

Artikel 1 en 2

Er worden geen opmerkingen gemaakt en artikel 1 en 2 worden aangenomen met 8 stemmen.

Artikel 3 tot en met 59

Er worden geen opmerkingen gemaakt en artikel 3 tot en met 59 worden aangenomen met 7 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 59/1 (nieuw) (hernummerd artikel 60)

Manuela Van Werde licht amendement nr. 1 toe, dat werd voorgesteld door Manuela Van Werde, Joke Schauvliege, Jean-Jacques De Gucht, Allessia Claes, Vera Jans en Katja Verheyen en dat strekt tot het invoegen van een nieuw artikel 59/1, dat luidt als volgt:

“Art. 59/1. Op procedures tot wijziging of opheffing van een besluit tot definitieve bescherming die zijn opgestart voor de inwerkingtreding van dit artikel, zijn de bepalingen die golden voor de inwerkingtreding van dit artikel van toepassing.”.

De spreker geeft daarbij als verantwoording dat artikel 33 van het ontwerp van decreet in artikel 6.2.7 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 een nieuwe regel invoert waardoor een besluit tot voorlopige wijziging of opheffing van rechtswege vervalt als binnen een termijn van 270 dagen (verlengbaar met maximaal 90 dagen) na het voorlopig besluit geen besluit tot definitieve wijziging of opheffing wordt genomen.

Het ontwerp van decreet voorziet echter niet in een overgangsbepaling. Dat betekent dat op het moment van inwerkingtreding van het wijzigingsdecreet die nieuwe regel ook van toepassing wordt op lopende procedures. Dat kan echter ongewenste gevolgen hebben waarbij lopende opheffingsprocedures automatisch worden stopgezet, terwijl bij de opstart en de planning ervan geen rekening gehouden kon worden met deze nieuwe deadline (bijvoorbeeld de procedure in het dossier Beringen-Mijn, waarbij het voorlopige opheffingsbesluit dateert van 2018). Om die situatie te vermijden, wordt met het voorgestelde amendement een overgangsbepaling ingevoegd waardoor die nieuwe regel enkel van toepassing is op nieuwe procedures tot wijziging of opheffing.

Amendement nr. 1 wordt aangenomen met 7 stemmen bij 1 onthouding en bijgevolg wordt het bovenvermelde artikel 59/1 ingevoegd. In de tekst aangenomen door de commissie wordt dat artikel hernoemd tot artikel 60, waardoor het oorspronkelijke artikel 60 van het ontwerp van decreet moet worden hernoemd tot artikel 61.

Artikel 60 (hernoemd artikel 61)

Artikel 60 wordt aangenomen met 6 stemmen bij 2 onthoudingen.

4. Stemming over het volledige ontwerp van decreet op 19 mei 2022

Het gehele geamendeerde ontwerp van decreet tot wijziging van het Onroenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, wat betreft de uitvoering van de visioenta lokaal erfgoedbeleid en de toekenning van beboetingsbevoegdheid aan de gewestelijke beboetingsentiteit, wordt ten slotte aangenomen met 6 stemmen bij 2 onthoudingen.

Kurt DE LOOR,
voorzitter

Manuela VAN WERDE,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

BVR	besluit van de Vlaamse Regering
GDPR	General Data Protection Regulation (= algemene verordening gegevensbescherming, AVG)
GGA	Gebied Geen Archeologie
IBE	inventaris bouwkundig erfgoed
ILE	inventaris landschappelijk erfgoed
IOED	intergemeentelijke onroerendergoeddienst
OEG	onroerendergoedgemeente

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013

Art. 2. In artikel 2.1 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016 en 13 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 27°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“27°/1 gewestelijke entiteit: de gewestelijke entiteit, vermeld in artikel 16.1.2, 4°, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid;”;

2° punt 29° wordt vervangen door wat volgt:

“29° inspecteur Onroerend Erfgoed: een personeelslid als vermeld in artikel 11.3.4/1, dat belast is met de uitvoering van de handhaving van de regelgeving over onroerend erfgoed op het grondgebied van het Vlaamse Gewest of een gedeelte ervan;”;

3° punt 34° wordt vervangen door wat volgt:

“34° landschapsatlas: de inventaris van de landschappelijke gehelen met erfgoedwaarde;”.

Art. 3. In hoofdstuk 4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016 en 13 juli 2018, wordt voor artikel 4.1.1 een opschrift ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Afdeling 1. Vaststelling van inventarissen”.

Art. 4. Artikel 4.1.1 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.1.1. De Vlaamse Regering kan de volgende inventarissen geheel of gedeeltelijk vaststellen:

- 1° de landschapsatlas;
- 2° de inventaris van archeologische zones;
- 3° de inventaris van bouwkundig erfgoed;
- 4° de inventaris van landschappelijk erfgoed.

De Vlaamse Regering kan de inventarissen, vermeld in het eerste lid, 3° en 4°, alleen vaststellen als die geen betrekking hebben op het grondgebied van een erkende onroerenderfgoedgemeente.

In afwijking van het eerste lid kan een erkende onroerenderfgoedgemeente voor het eigen grondgebied de inventarissen, vermeld in het eerste lid, 3° en 4°, geheel of gedeeltelijk vaststellen en voor handelingen aan bepaalde onroerende goederen die in de voormelde inventarissen opgenomen zijn toelatingsplichten opleggen. De Vlaamse Regering bepaalt een limitatieve lijst van mogelijke toelatingsplichtige handelingen zonder dat deze betrekking mogen hebben op de wijze van landbouwexploitatie en teeltkeuze.

Als de erkenning van de onroerenderfgoedgemeente wordt ingetrokken, vervallen de toelatingsplichten, vermeld in het derde lid, vanaf de dag die volgt op de dag van de bekendmaking van de intrekking van de erkenning van de onroerenderfgoedgemeente in het Belgisch Staatsblad.”

Art. 5. In hoofdstuk 4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016 en 13 juli 2018, wordt tussen artikel 4.1.2 en artikel 4.1.3 een opschrift ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Afdeling 2. Procedure voor de vaststelling van een inventaris door de Vlaamse Regering”.

Art. 6. Artikel 4.1.3 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.1.3. De Vlaamse Regering onderwerpt de vast te stellen inventaris aan een openbaar onderzoek van zestig dagen. Dat openbaar onderzoek wordt minstens op de volgende wijzen aangekondigd:

- 1° door een bericht op een duidelijk zichtbare plaats in elke gemeente waar een onroerend goed ligt, dat opgenomen is in de vast te stellen inventaris;
- 2° door een bericht op de website van elke gemeente waar een onroerend goed ligt, dat opgenomen is in de vast te stellen inventaris;
- 3° door een bericht in het Belgisch Staatsblad;
- 4° door een berichtgeving met een breed bereik in het Vlaamse Gewest;
- 5° door een bericht op de website van het agentschap te publiceren.

De berichten, vermeld in het eerste lid, bevatten minstens al de volgende informatie:

- 1° het voorwerp van het openbaar onderzoek;
- 2° de begin- en einddatum van het openbaar onderzoek;
- 3° de wijze waarop de inventaris geraadpleegd kan worden;
- 4° de wijze waarop opmerkingen en bezwaren over feitelijkheden kunnen worden ingediend.

Tijdens het openbaar onderzoek:

- 1° kan de inventaris, vermeld in het eerste lid, geraadpleegd worden;
- 2° kunnen opmerkingen en bezwaren over feitelijkheden worden ingediend.

De opmerkingen en bezwaren kunnen uiterlijk de laatste dag van de termijn die is opgenomen in het bericht, ingediend worden.

Er moet geen rekening worden gehouden met opmerkingen en bezwaren die te laat zijn ingediend.

De Vlaamse Regering wint over de inventaris en over de opmerkingen en bezwaren afkomstig van het openbaar onderzoek advies in bij de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed. Dat advies wordt uitgebracht binnen een vervaltermijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed de adviesvraag heeft ontvangen. Als deze termijn wordt overschreden, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan. De Vlaamse Regering kan de termijn van dertig dagen één keer verlengen met dertig dagen op verzoek van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed.

De Vlaamse Regering beslist na het advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed over de vaststelling.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels voor de vaststelling van de inventarissen, het openbaar onderzoek en het advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed bepalen.”

Art. 7. In artikel 4.1.4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, wordt het woord “actualiseren” vervangen door het woord “wijzigen”.

Art. 8. In artikel 4.1.5 van hetzelfde decreet, wordt het woord “ambtenaren” vervangen door het woord “personeelsleden”.

Art. 9. Aan artikel 4.1.6, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“4° in het geval van de inventarissen, vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 1°, 3° en 4°, de erfgoedwaarden.”

Art. 10. Artikel 4.1.7 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.1.7. Alle onroerende goederen die opgenomen zijn in een vastgestelde inventaris als vermeld in artikel 4.1.1 worden op een publiek te raadplegen GIS-laag ontsloten. De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

Het vaststellingsbesluit wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.”

Art. 11. In hoofdstuk 4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016 en 13 juli 2018, wordt tussen artikel 4.1.7 en 4.1.8 een afdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3. Procedure voor de vaststelling van een inventaris door een onroerenderfgoedgemeente”.

Art. 12. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel 11, een artikel 4.1.7/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/1. De erkende onroerenderfgoedgemeente brengt voorafgaand aan het openbaar onderzoek de zakelijkrechthouders van de onroerende goederen waarvoor toelatingsplichten als vermeld in artikel 4.1.1, derde lid, zijn opgelegd in de vast te stellen inventaris, schriftelijk op de hoogte.”

Art. 13. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in dezelfde afdeling 3 een artikel 4.1.7/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/2. De erkende onroerenderfgoedgemeente onderwerpt de vast te stellen inventaris aan een openbaar onderzoek van zestig dagen. Dat openbaar onderzoek wordt minstens op de volgende wijzen aangekondigd:

- 1° door een bericht in de erkende onroerenderfgoedgemeente op een duidelijk zichtbare plaats;
- 2° door een bericht op de website van de erkende onroerenderfgoedgemeente;
- 3° door een bericht in het Belgisch Staatsblad;
- 4° door een berichtgeving met een breed bereik op het grondgebied van de erkende onroerenderfgoedgemeente.

De berichten, vermeld in het eerste lid, bevatten minstens al de volgende informatie:

- 1° het voorwerp van het openbaar onderzoek;
- 2° de begin- en einddatum van het openbaar onderzoek;
- 3° de wijze waarop de inventaris geraadpleegd kan worden;
- 4° de wijze waarop opmerkingen en bezwaren kunnen worden ingediend.

Tijdens het openbaar onderzoek:

- 1° kan de inventaris, vermeld in het eerste lid, geraadpleegd worden;
- 2° kunnen opmerkingen en bezwaren worden ingediend.

De opmerkingen en bezwaren kunnen uiterlijk de laatste dag van de termijn, die is opgenomen in het bericht, ingediend worden.

Er moet geen rekening worden gehouden met opmerkingen en bezwaren die te laat ingediend werden.

De erkende onroerenderfgoedgemeente wint over de inventaris en de opmerkingen en bezwaren die afkomstig zijn van het openbaar onderzoek advies in bij de gemeentelijke adviesraad voor onroerend erfgoed die is erkend door de gemeenteraad. Dat advies wordt uitgebracht binnen een vervaltermijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de gemeentelijke adviesraad voor onroerend erfgoed de adviesvraag heeft ontvangen. Als deze termijn wordt overschreden, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan. De erkende onroerenderfgoedgemeente kan de termijn van dertig dagen één keer verlengen met dertig dagen op verzoek van de voormelde gemeentelijke adviesraad voor onroerend erfgoed.

De erkende onroerenderfgoedgemeente beslist na het advies van de gemeentelijke adviesraad voor onroerend erfgoed over de vaststelling van de inventaris.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de vaststelling van de inventarissen en het openbaar onderzoek.”

Art. 14. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in dezelfde afdeling 3 een artikel 4.1.7/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/3. De erkende onroerenderfgoedgemeente kan een vastgestelde inventaris wijzigen of er onroerende goederen aan toevoegen of uit verwijderen. Voor de onroerende goederen in kwestie wordt een openbaar onderzoek georganiseerd onder de voorwaarden en in de vorm, vermeld in artikel 4.1.7/2. Er wordt geen openbaar onderzoek georganiseerd om een onroerend goed te verwijderen dat volledig gesloopt of verdwenen is.”

Art. 15. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in dezelfde afdeling 3 een artikel 4.1.7/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/4. De personen die daarvoor aangewezen zijn door de erkende onroerenderfgoedgemeente hebben voor het onderzoek naar de erfgoedelementen en de erfgoedkenmerken toegang tot de onroerende goederen die opgenomen zijn in een van de vastgestelde inventarissen, vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 3° of 4°, en tot de onroerende goederen die in aanmerking komen voor opname in een inventaris als vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 3° of 4°, met uitzondering van particuliere woningen en bedrijfslokalen.”

Art. 16. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in dezelfde afdeling 3 een artikel 4.1.7/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/5. De vastgestelde inventarissen bevatten over elk onroerend goed dat erin opgenomen is, minstens al de volgende gegevens:

- 1° een plan waarop het onroerend goed nauwkeurig wordt aangeduid;
- 2° de benaming van het geïnventariseerde onroerend goed;
- 3° een beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken;
- 4° de erfgoedwaarden;
- 5° in voorkomend geval, de handelingen waarvoor een toelatingsplicht geldt als vermeld in artikel 4.1.1, derde lid.

De Vlaamse Regering kan de lijst van gegevens, vermeld in het eerste lid, nader omschrijven of uitbreiden.”

Art. 17. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in dezelfde afdeling 3 een artikel 4.1.7/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/6. Alle onroerende goederen die opgenomen zijn in een vastgestelde inventaris als vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 3° en 4°, worden op een publiek te raadplegen GIS-laag ontsloten. De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

Het vaststellingsbesluit wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

De erkende onroerenderfgoedgemeente brengt de zakelijkrechthouders van de vastgestelde onroerende goederen waarvoor toelatingsplichten als vermeld in artikel 4.1.1, derde lid, gelden schriftelijk op de hoogte. De zakelijkrechthouders brengen in voorkomend geval de gebruikers of nieuwe zakelijkrechthouders in geval van een overdracht van het eigendomsrecht of een ander zakelijk recht onmiddellijk schriftelijk op de hoogte van de vaststelling en van de geldende toelatingsplichten.”

Art. 18. In hoofdstuk 4 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2019, wordt een afdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 4. Rechtsgevolgen van de vaststelling van een inventaris”.

Art. 19. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 18, een artikel 4.1.7/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/7. De rechtsgevolgen van de vaststelling van een inventaris zijn van toepassing:

- 1° op de zakelijkrechthouders, vermeld in artikel 4.1.7/6, derde lid, vanaf de kennisgeving van de vaststelling;
- 2° op iedereen vanaf de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad, vermeld in artikel 4.1.7, tweede lid, en artikel 4.1.7/6, tweede lid.”

Art. 20. Artikel 4.1.8 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.1.8. De opname op zich van een onroerend goed in een vastgestelde inventaris vormt geen weigeringsgrond voor om het even welke vergunning, machtiging of toelating.”

Art. 21. In artikel 4.1.9 van hetzelfde decreet worden het eerste en tweede lid vervangen door wat volgt:

“Elke administratieve overheid neemt bij een eigen werk of activiteit aan onroerende goederen die opgenomen zijn in vastgestelde inventarissen als vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 1°, 3° en 4°, zo veel mogelijk zorg in acht voor de erfgoedwaarden en -kenmerken ervan.

In haar beslissing over een eigen werk of activiteit geeft de administratieve overheid aan welke onroerende goederen die opgenomen zijn in een van de voormelde inventarissen impact ondervinden en, in voorkomend geval met welke maatregelen uitvoering is gegeven aan de zorgplicht, vermeld in het eerste lid.”

Art. 22. Artikel 4.1.10 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 15 juli 2016, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.1.10. Als voor de sloop of de kap van een onroerend goed dat opgenomen is in een vastgestelde inventaris als vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 3° en 4°, van dit decreet, een omgevingsvergunning, een vergunning, een toelating, een machtiging, een ontheffing of een afwijking overeenkomstig het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu vereist is, geeft de vergunningverlenende overheid in haar beslissing aan hoe ze rekening heeft gehouden met de impact van de aangevraagde handelingen op de erfgoedwaarden en -kenmerken van de onroerende goederen die in de voormelde inventarissen opgenomen zijn.”

Art. 23. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt een artikel 4.1.10/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.10/1. §1. Voor handelingen aan een onroerend goed dat is opgenomen in een vastgestelde inventaris als vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 3° of 4°, van dit decreet, is een voorafgaande toelating van de erkende onroerenderfgoedgemeente vereist als al de volgende voorwaarden zijn voldaan:

- 1° de onroerenderfgoedgemeente heeft voor die handelingen een toelatingsplicht als vermeld in artikel 4.1.1, derde lid, opgelegd;
- 2° voor die handelingen is geen omgevingsvergunning, geen vergunning, geen toelating, geen machtiging, geen ontheffing of geen afwijking vereist overeenkomstig het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

De erkende onroerenderfgoedgemeente gaat in voorkomend geval na of de aangevraagde handelingen rekening houden met de erfgoedwaarden en -kenmerken van de onroerende goederen in kwestie.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor het aanvragen en afleveren van de toelating.

Als voor handelingen aan een onroerend goed dat is opgenomen in een vastgestelde inventaris als vermeld artikel 4.1.1, eerste lid, 3° of 4°, van dit decreet ook een toelatings- of meldingsplicht als vermeld in artikel 6.4.4, §1, geldt omwille van een bescherming als monument, cultuurhistorisch landschap, archeologische site of stads- en dorpsgezicht, gelden voor wat betreft de afbakening van het beschermde goed voor die handelingen alleen de toelatings- of meldingsplichten die voortvloeien uit de bescherming.

§2. Als voor handelingen aan een onroerend goed dat is opgenomen in een vastgestelde inventaris als vermeld artikel 4.1.1, eerste lid, 3° of 4°, van dit decreet, waarvoor de onroerenderfgoedgemeente een toelatingsplicht als vermeld in artikel 4.1.1, derde lid, van dit decreet, heeft opgelegd, ook een omgevingsvergunning, een vergunning, een toelating, een machtiging, een ontheffing of een afwijking is vereist overeenkomstig het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, gaat de vergunningverlenende overheid na of de aangevraagde handelingen rekening houden met de erfgoedwaarden en -kenmerken van het onroerend goed in kwestie.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels over de betrokkenheid van de erkende onroerenderfgoedgemeente als die niet de vergunningverlenende overheid, vermeld in paragraaf 2, eerste lid, is.”.

Art. 24. In artikel 5.4.1 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 7 juli 2017 en gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het derde lid, 1°, worden tussen het woord “valt” en de zinsnede “, zoals” de woorden “of waar onderzoek van het archeologisch erfgoed geen relevante kenniswinst oplevert” ingevoegd;
- 2° in het derde lid, 9°, worden de zinsnede “en de aanvraag geen betrekking heeft op beschermde goederen of op percelen die geheel of gedeeltelijk gelegen zijn in een archeologische zone, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones” en de zinsnede “en hebben betrekking op percelen met een oppervlakte van 5000 m² of minder” opgeheven;
- 3° een zesde lid wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In het derde lid wordt verstaan onder gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt of waar onderzoek van archeologisch erfgoed geen relevante kenniswinst oplevert: de gebieden waar op basis van waarnemingen en wetenschappelijke argumenten onderbouwd kan worden dat ze met hoge waarschijnlijkheid geen archeologische waarde hebben, of waar op basis van waarnemingen en wetenschappelijke argumenten onderbouwd kan worden dat verder onderzoek van de aanwezige archeologische site en artefacten geen relevante kenniswinst oplevert.”.

Art. 25. In artikel 5.4.2 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 7 juli 2017 en gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het vierde lid wordt vervangen door wat volgt:

“In de volgende gevallen wordt de aanvrager van een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden van de verplichting, vermeld in het eerste lid, vrijgesteld:

- 1° de aanvraag heeft betrekking op een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt of waar onderzoek van archeologisch erfgoed geen relevante kenniswinst oplevert, zoals vastgesteld door de Vlaamse Regering;
- 2° de aanvraag heeft geheel betrekking op percelen binnen het grondgebied van een erkende onroerenderfgoedgemeente waarvoor de gemeenteraad in een gemeentelijk reglement in een vrijstelling heeft voorzien. De vrijstellingen in het gemeentelijk reglement zijn gebaseerd op onderzoek naar de archeologische situatie in de gemeente in kwestie door een erkende archeoloog in dienst van de erkende onroerenderfgoedgemeente.”;

2° een zevende en achtste lid worden toegevoegd, die luiden als volgt:

“In het vierde lid, 1°, wordt verstaan onder gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt of waar onderzoek van archeologisch erfgoed geen relevante kenniswinst oplevert: de gebieden waar op basis van waarnemingen en wetenschappelijke argumenten onderbouwd kan worden dat ze met hoge waarschijnlijkheid geen archeologische waarde hebben, of waar op basis van waarnemingen en wetenschappelijke argumenten onderbouwd kan worden dat verder onderzoek van de aanwezige archeologische site en artefacten geen relevante kenniswinst oplevert.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels voor deze vrijstellingen bepalen.”.

Art. 26. In artikel 5.4.6, §2, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de woorden “bezorgt de beslissing per beveiligde zending aan de erkende archeoloog of stelt die digitaal ter beschikking” worden vervangen door de woorden “brengt de erkende archeoloog op de hoogte van de beslissing”;
- 2° de zin “De erkende archeoloog brengt de initiatiefnemer schriftelijk op de hoogte van de beslissing.” wordt toegevoegd.

Art. 27. In artikel 5.4.9, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2018, wordt de zin “Het agentschap of in voorkomend geval de erkende onroerenderfgoedgemeente bezorgt binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, de meldingsakte per beveiligde zending aan de initiatiefnemer en de erkende archeoloog of stelt die digitaal ter beschikking via het daarvoor voorziene digitale platform.” vervangen door de zinnen “Het agentschap of, in voorkomend geval, de erkende onroerenderfgoedgemeente brengt de erkende archeoloog binnen een termijn van vijftien dagen die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, op de hoogte van de meldingsakte via het daarvoor voorziene digitale platform. De erkende archeoloog brengt de initiatiefnemer schriftelijk op de hoogte van de meldingsakte.”.

Art. 28. In artikel 5.4.13, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2018, wordt de zin “Het agentschap of in voorkomend geval de erkende onroerenderfgoedgemeente bezorgt binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, de meldingsakte per beveiligde zending aan de initiatiefnemer en de erkende archeoloog of stelt die digitaal ter beschikking via het daarvoor voorziene digitale platform.” vervangen door de zinnen “Het agentschap of, in voorkomend geval, de erkende onroerenderfgoedgemeente brengt de erkende archeoloog binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, op de hoogte van de meldingsakte via het daarvoor voorziene digitale platform. De erkende archeoloog brengt de initiatiefnemer schriftelijk op de hoogte van de meldingsakte.”.

Art. 29. In artikel 5.4.17, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2018, wordt de zin “Het agentschap of in voorkomend geval de erkende onroerenderfgoedgemeente bezorgt binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, de meldingsakte per beveiligde zending aan de initiatiefnemer en de erkende archeoloog of stelt die digitaal ter beschikking via het daarvoor voorziene digitale platform.” vervangen door de zinnen “Het agentschap of, in voorkomend geval, de erkende onroerenderfgoedgemeente brengt de erkende archeoloog binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, op de hoogte van de meldingsakte via het daarvoor voorziene digitale platform.

De erkende archeoloog brengt de initiatiefnemer schriftelijk op de hoogte van de meldingsakte.”.

Art. 30. In artikel 6.1.2 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het woord “ambtenaren” wordt vervangen door het woord “personeelsleden”;
- 2° de woorden “of na toestemming van de zakelijkrechthouder en in voorkomend geval de gebruiker” worden toegevoegd.

Art. 31. In artikel 6.1.9 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016 en 13 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt de zinsnede “kennisgeving, vermeld in artikel 6.1.6,” vervangen door de woorden “ondertekening van het besluit tot voorlopige bescherming”;
- 2° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “die termijn” vervangen door de zinsnede “de termijnen vermeld in paragraaf 1, eerste en tweede lid”.

Art. 32. In artikel 6.1.11 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het woord “termijn” wordt vervangen door het woord “termijnen”;
- 2° de zin “Nadat de termijnen, vermeld in artikel 6.1.9, verstreken zijn, kan de Vlaamse Regering geen definitief besluit tot bescherming meer nemen.” wordt toegevoegd.

Art. 33. Aan artikel 6.2.7 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, worden een tweede en een derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Het besluit tot voorlopige wijziging of opheffing van een besluit tot definitieve bescherming in de gevallen, vermeld in artikel 6.2.1, 1°, 3°, 4° en 5°, vervalt van rechtswege als de Vlaamse Regering binnen een termijn van 270 dagen, die ingaat op de dag van de ondertekening van het besluit tot voorlopige wijziging of opheffing geen besluit tot definitieve wijziging of opheffing heeft genomen. De Vlaamse Regering kan die termijn eenmalig met maximaal negentig dagen verlengen overeenkomstig artikel 6.1.9, §2.

In de gevallen, vermeld in artikel 6.2.1, 1°, 3°, 4° en 5°, kan de Vlaamse Regering geen definitief besluit tot wijziging of opheffing meer nemen nadat de termijn, vermeld in het tweede lid, is verstreken.”.

Art. 34. In artikel 6.3.1, tweede lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 4 mei 2016 en 7 december 2018, worden de woorden “De entiteit die door de Vlaamse Regering belast is met de handhaving” vervangen door de woorden “De entiteit belast met de handhaving”.

Art. 35. In artikel 6.4.4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016, 25 april 2014 en 10 november 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Handelingen aan of in beschermde goederen die door de Vlaamse Regering opgelijst zijn of die zijn opgenomen in het beschermingsbesluit waarvoor geen omgevingsvergunning of geen vergunning, geen toelating, geen

machtiging, geen ontheffing of geen afwijking is vereist overeenkomstig het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, kunnen niet worden aangevat:

- 1° zonder toelating van het agentschap of, in voorkomend geval, van de erkende onroenderfgoedgemeente waar het beschermde goed ligt, tenzij ze zijn vrijgesteld in een beheersplan dat overeenkomstig artikel 8.1.1 van dit decreet is goedgekeurd;
- 2° in geval van handelingen aan of in beschermde stads- of dorpsgezichten, zonder een voorafgaande melding bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waar het beschermde goed ligt tenzij zij zijn vrijgesteld in een beheersplan dat overeenkomstig artikel 8.1.1 van dit decreet is goedgekeurd.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor het aanvragen en afleveren van de toelating en melding.”;

- 2° in paragraaf 2 worden de woorden “procedurebepalingen van de VCRO of” vervangen door de woorden “procedurebepalingen van”;
- 3° aan paragraaf 2 worden de woorden “en in voorkomend geval aan de beheersdoelstellingen die zijn opgenomen in het goedgekeurde beheersplan van het onroerend erfgoed in kwestie” toegevoegd;
- 4° in paragraaf 3, eerste lid, worden tussen de woorden “ingedeelde inrichting of activiteit” en de woorden “vereist is”, de woorden “of voor een wijziging van de vegetatie” ingevoegd.

Art. 36. In artikel 6.4.9, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, wordt de zin “De instrumenterend ambtenaar meldt de overdracht aan het agentschap.” opgeheven.

Art. 37. In artikel 10.1.1, eerste lid, 1°, van hetzelfde decreet wordt tussen het woord “met” en het woord “erkende” de zinsnede “erkende onroenderfgoedgemeenten,” ingevoegd.

Art. 38. Aan artikel 10.2.1, eerste lid, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, wordt een punt 9° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“9° premies toekennen bij een buitensporige directe kost van het verplicht uit te voeren archeologisch onderzoek van menselijke inhumatieresten.”.

Art. 39. In artikel 10.4.1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 15 juli 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° aan punt 2° wordt de zinsnede “of artikel 1, 6, van verordening (EU) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard” toegevoegd;
- 2° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De premies, subsidies of toelagen die aan ondernemingen verleend zijn, voldoen aan de voorwaarden van de verordeningen, vermeld in het eerste lid, 2°.”.

Art. 40. In artikel 10.5.1, tweede lid, en artikel 10.5.2, vierde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 april 2017, wordt de zin "Die vervreemding wordt door de instrumenterende ambtenaar gemeld aan het agentschap." opgeheven.

Art. 41. In artikel 11.1.1, tweede en derde lid, van hetzelfde decreet worden de woorden "de gewestelijke entiteit die door de Vlaamse Regering belast wordt met de handhaving van dit decreet" vervangen door de woorden "de gewestelijke entiteit die belast is met de handhaving van dit decreet".

Art. 42. In artikel 11.1.2, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden "de gewestelijke entiteit die door de Vlaamse Regering belast wordt met de handhaving van dit decreet" vervangen door de woorden "de gewestelijke entiteit die belast is met de handhaving van dit decreet".

Art. 43. Aan artikel 11.2.2, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 4 mei 2016 en 13 juli 2018, wordt een punt 12° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"12° het niet-naleven van de meldingsplicht, vermeld in artikel 6.4.4."

Art. 44. In artikel 11.2.4 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1, eerste lid, wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"5° het uitvoeren van handelingen, die overeenkomstig artikel 4.1.10/1 onderworpen zijn aan een toelating, zonder of in strijd met de toelating.";

2° in paragraaf 3, derde lid, worden de woorden "inspecteur Onroerend Erfgoed" vervangen door de woorden "gewestelijke entiteit".

Art. 45. In artikel 11.2.5 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 4 mei 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste en tweede lid, paragraaf 2 en paragraaf 4, worden de woorden "inspecteur Onroerend Erfgoed" vervangen door de woorden "gewestelijke entiteit";

2° paragraaf 1, derde lid, wordt vervangen door wat volgt:

"De gewestelijke entiteit kan de verbalisant, vermeld in artikel 11.3.3 en 11.3.4, verzoeken om aanvullende inlichtingen te verstrekken.";

3° paragraaf 5, tweede lid, wordt vervangen door wat volgt:

"Als de betrokkene in gebreke blijft bij het betalen van de verschuldigde bestuurlijke geldboeten, verhoogd met de invorderingskosten, worden die bedragen bij dwangbevel ingevorderd. Het dwangbevel wordt geïssueerd en uitvoerbaar verklaard door een personeelslid dat de Vlaamse Regering daarvoor heeft aangewezen."

Art. 46. In artikel 11.2.6 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 4 mei 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1 wordt de zinsnede "9° of 10°" telkens vervangen door de zinsnede "9°, 10° of 12°";
- 2° in paragraaf 2 en paragraaf 3, eerste lid, worden de woorden "inspecteur Onroerend Erfgoed" vervangen door de woorden "gewestelijke entiteit";
- 3° in paragraaf 3, tweede lid, wordt de zinsnede "9° of 10°" vervangen door de zinsnede "9°, 10° of 12°".

Art. 47. In artikel 11.3.3, eerste en tweede lid, van hetzelfde decreet wordt het woord "ambtenaren" vervangen door het woord "personeelsleden".

Art. 48. In artikel 11.3.4, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden "inspecteur Onroerend Erfgoed" vervangen door de woorden "gewestelijke entiteit".

Art. 49. Aan hoofdstuk 11, afdeling 3, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 27 oktober 2017, wordt een onderafdeling 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling 4. Inspecteurs Onroerend Erfgoed".

Art. 50. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt aan onderafdeling 4, ingevoegd bij artikel 49, een artikel 11.3.4/1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 11.3.4/1. De Vlaamse Regering wijst de inspecteurs Onroerend Erfgoed aan. De Vlaamse Regering kan de aanwijzingsbevoegdheid delegeren.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden, zoals scholingsvereisten, bepalen waaraan de inspecteurs Onroerend Erfgoed moeten voldoen.

Contractuele personeelsleden kunnen alleen inspecteur Onroerend Erfgoed zijn als ze zijn beëdigd. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden van de eedaflegging bepalen."

Art. 51. In artikel 11.5.5 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 4 mei 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1 wordt het woord "ambtenaren" telkens vervangen door het woord "personeelsleden";
- 2° in paragraaf 3 worden de woorden "bevoegde ambtenaar" vervangen door de woorden "bevoegd personeelslid".

Art. 52. In artikel 11.5.6 van hetzelfde decreet wordt het woord "ambtenaren" vervangen door het woord "personeelsleden".

Art. 53. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt een hoofdstuk 11/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk 11/1. Verwerking van persoonsgegevens".

Art. 54. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in hoofdstuk 11/1, ingevoegd bij artikel 53, een artikel 11/1.1.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11/1.1.1. In het kader van de doelstellingen en taken die met toepassing van de uitvoeringsbesluiten die krachtens dit decreet worden genomen, zijn toegewezen aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het beleidsveld onroerend erfgoed, aan het agentschap en aan erkende onroerenderfgoedgemeenten, worden persoonsgegevens verwerkt op basis van artikel 6, lid 1, c), van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

Het agentschap en, in voorkomend geval, de onroerenderfgoedgemeenten zijn verwerkingsverantwoordelijken als vermeld in artikel 4, 7), van dezelfde verordening.

De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet heeft betrekking op de volgende categorieën van personen:

- 1° de actoren, vermeld in hoofdstuk 3;
- 2° zakelijkrechthouders van vastgesteld onroerend erfgoed, zoals omschreven in hoofdstuk 4;
- 3° zakelijkrechthouders en gebruikers van archeologische artefacten en archeologische ensembles, zoals omschreven in hoofdstuk 5;
- 4° zakelijkrechthouders of hun vertegenwoordigers van beschermd onroerend erfgoed als vermeld in hoofdstuk 6, afdeling 1 tot en met 3;
- 5° aanvragers van een omgevingsvergunning of toelating voor werken aan beschermd erfgoed, zoals omschreven in hoofdstuk 6, afdeling 4;
- 6° aanvragers of hun vertegenwoordigers van financiële ondersteuning, zoals omschreven in hoofdstuk 10;
- 7° zakelijkrechthouders of gebruikers van beschermd onroerend erfgoed, zoals omschreven in hoofdstuk 11.

De volgende categorieën van persoonsgegevens worden in het kader van dit decreet verwerkt:

- 1° rijksregisternummer, identificatienummer van de sociale zekerheid of andere identificatiegegevens;
- 2° adresgegevens;
- 3° contactgegevens;
- 4° financiële gegevens;
- 5° gegevens over rechtstoestand;
- 6° opleidingsgegevens;
- 7° loon- en tewerkstellingsgegevens;
- 8° expertisegegevens;
- 9° uittreksels uit het strafregister als vermeld in artikel 595 van het Wetboek van Strafvordering.

Enkel de personen die de specifieke behoefte hebben door hun functie, rol of verantwoordelijkheid om deze persoonsgegevens te verwerken, hebben hier toe toegang. De gegevens, vermeld in het vierde lid, kunnen worden verstrekt aan erkende onroerenderfgoedgemeenten voor de taken die gedelegeerd zijn aan erkende onroerenderfgoedgemeenten conform dit decreet. Het agentschap sluit daarvoor met de erkende onroerenderfgoedgemeenten een protocol af als vermeld in artikel 8, §1, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.”

Art. 55. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in hetzelfde hoofdstuk 11/1 een artikel 11/1.1.2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11/1.1.2. Het agentschap vraagt in eerste instantie de persoonsgegevens en andere gegevens op bij de authentieke gegevensbronnen, vermeld in artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 houdende de uitvoering van artikel III.66, III.67 en III.68 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

De uitwisselingen van persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, gebeuren met maximale tussenkomst van de bevoegde dienstenintegratoren, vermeld in artikel 3 van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator.”

Art. 56. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in hetzelfde hoofdstuk 11/1 een artikel 11/1.1.3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11/1.1.3. De maximale bewaringstermijnen voor persoonsgegevens die op basis van dit decreet worden verwerkt, worden conform artikel 5, lid 1, e), van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), vastgelegd in de beheersregels, vermeld in artikel III.81, §2, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Bij het bepalen van deze bewaartermijnen wordt rekening gehouden met de specificiteit van de dossiers.”

Art. 57. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in hetzelfde hoofdstuk 11/1 een artikel 11/1.1.4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11/1.1.4. De Vlaamse Regering kan de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt, nader omschrijven.”

Hoofdstuk 3. Slotbepalingen

Art. 58. De onroerende goederen die voor de datum van inwerkingtreding van dit decreet zijn opgenomen in de vastgestelde inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde en de inventaris van historische tuinen en parken worden van rechtswege opgenomen in de vastgestelde inventaris van landschappelijk erfgoed, vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 4°, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, zoals van kracht vanaf de datum van de inwerkingtreding van dit decreet. De vastgestelde inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde en de vastgestelde inventaris van historische tuinen en parken worden van rechtswege opgeheven.

De Vlaamse Regering kan de landschapselementen die voor de datum van inwerkingtreding van dit decreet zijn opgenomen in de vastgestelde landschapsatlas, vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 1°, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, opnemen in de vastgestelde inventaris van landschappelijk erfgoed, vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 4°, van het voormelde decreet volgens de procedure vermeld in artikel 4.1.1 tot en met 4.1.7 van het voormelde decreet, met uitzondering van de vereisten van het openbaar onderzoek en het advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed, zoals van kracht vanaf de datum van de inwerkingtreding van dit decreet. Landschapselementen zijn punt-, lijn- en vlakvormige onroerende elementen, van natuurlijke of antropogene oorsprong.

Als de Vlaamse Regering de landschapselementen overeenkomstig het tweede lid opneemt in de vastgestelde inventaris van landschappelijk erfgoed, vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 4°, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, zoals van kracht vanaf de datum van de inwerkingtreding van dit decreet, worden die landschapselementen van rechtswege geschrapt uit de vastgestelde landschapsatlas vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 1°, van het decreet.

Art. 59. In afwijking van artikel 4.1.1, tweede lid, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 kan de Vlaamse Regering tot en met 2025 ook onroerende goederen die gelegen zijn op het grondgebied van een erkende onroerenderfgoedgemeente vaststellen in de inventaris van bouwkundig erfgoed vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 3°, van hetzelfde decreet als de volgende voorwaarden zijn voldaan:

- 1° de betrokken onroerende goederen zijn niet opgenomen in een aan een openbaar onderzoek onderworpen vastgestelde inventaris van bouwkundig erfgoed als vermeld in artikel 4.1.3 of 4.1.7/2 van hetzelfde decreet;
- 2° de betrokken erkende onroerenderfgoedgemeente geeft haar akkoord voor de betrokken onroerende goederen in een gemeenteraadsbesluit.

Art. 60. Op procedures tot wijziging of opheffing van een besluit tot definitieve bescherming die zijn opgestart voor de inwerkingtreding van dit artikel, zijn de bepalingen die golden voor de inwerkingtreding van dit artikel van toepassing.

Art. 61. Dit decreet treedt in werking op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum.